Onderwerp schriftelijke mededeling college:

Datum schriftelijke mededeling:	13 november 2025
Portefeuillehouder:	Y. Vos

Mededeling

Geachte leden van de gemeenteraad,

We hebben woensdag 12 november de uitspraak ontvangen over de beroepen tegen de bestemmingsplannen Buitengebied Haaren en Buitengebied Vught.
Zowel tegen het bestemmingsplan Buitengebied Haaren als het bestemmingsplan Buitengebied Vught zijn meerdere beroepen ingediend. Dat heeft geleid tot meerdere afhandelingswijzen. Hierna zullen we de uitspraak kort samenvatten en de gevolgen daarvan benoemen.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft de volgende beroepen ongegrond verklaard:

- het beroep van de heer bewoners van woningen aan de Rijksweg in Helvoirt;
- het beroep van de Huiseigenaren-Vereniging Bosbewoners Distelberg;
- het beroep van de vereniging Het Groene Hart Brabant, en
- het beroep van Cromvoirts Landgoed B.V.

De Afdeling vernietigt een aantal artikelen in het bestemmingsplan over binnenplanse wijzigingsbevoegdheden. Met een binnenplanse wijzigingsbevoegdheid wordt in het bestemmingsplan aan het college de bevoegdheid gegeven het bestemmingsplan te wijzigen. Het betreft onder andere de bevoegdheid de bestemming te wijzigen van een voormalige agrarische bedrijfslocatie naar een bedrijfsbestemming.
De binnenplanse wijzigingsbevoegdheden waren al opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Haaren. In het bestemmingsplan Buitengebied Vught zijn deze overgenomen.
De vernietiging van deze bepalingen vindt plaats omdat een toename van de stikstofdepositie niet op voorhand valt uit te sluiten bij een dergelijke ontwikkeling. Hoewel met het opnemen van een binnenplanse wijzigingsbevoegdheid zelf nog geen ontwikkeling wordt mogelijk gemaakt, moet bij het vaststellen van een bestemmingsplan met een passende beoordeling toch het effect worden beoordeeld voor

Natura 2000-gebieden. Dit is niet gebeurd.
De gevolgen van de vernietiging van deze bepaling zijn overigens gering. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn de binnenplanse wijzigingsbevoegdheden uit alle oude bestemmingsplannen vervallen. Sterker nog, onder de Omgevingswet kan de gemeenteraad een delegatiebesluit nemen, waarbij aan het college de bevoegdheid wordt gedelegeerd om voor bovengenoemde gevallen het Omgevingsplan te wijzigen. Dit besluit is niet appellabel.
De uitspraak op dit punt gaat niet over de aanvaardbaarheid van het VAB-beleid als zodanig. Het blijft mogelijkheid een agrarische functie te wijzigen naar een bedrijfsbestemming. Alleen de stikstofuitstoot mag niet toenemen als gevolg van deze wijziging.

De Afdeling past verder een aantal keer de bestuurlijke lus toe:

- De gemeenteraad krijgt de mogelijkheid om alsnog de wettelijke regels die gelden voor het opnemen van defensieterreinen in bestemmingsplannen te verwerken. Dit was nagelaten.
- De gemeenteraad moet nader motiveren waarom bij een manege hogere lichtmasten zijn toegestaan in het bestemmingsplan Buitengebied Vught. Deze verhoging was het gevolg van de harmonisatie van de bestemmingsplannen van Haaren en Vught. Dit had tot gevolg dat bij die manege hogere lichtmasten mogelijk waren dan in het vorige planologische regime.
- Voor de horeca bij camping Fortduinen zijn de horecamogelijkheden in het bestemmingsplan beperkt tot categorie 2. Die beperking was er voorheen nog niet. De gemeenteraad moet motiveren waarom hij dit nodig vindt. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan was dit niet gebeurd. Er was ook geen zienswijze over ingediend.

Zowel in het bestemmingsplan van Haaren als dat van Vught zijn standstill-bepalingen opgenomen. Deze bepalingen zouden ertoe moeten leiden dat de stikstofuitstoot van vee-, geiten- en paardenhouderijen niet toeneemt ten opzichte van de referentiesituatie. De Afdeling stelt echter vast dat de redactie van de standstill-bepaling niet uitsluit dat gebruik wordt gemaakt van extern salderen om toch geen toename van stikstofuitstoot te hebben bij een uitbreiding van een bedrijf. Extern salderen mag echter niet zonder passende beoordeling. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State draagt de gemeenteraad daarom op de standstill-bepaling aan te passen.